

**TRABAJO FINAL DE GRADO EN TRADUCCIÓN E
INTERPRETACIÓN**
TREBALL FINAL DE GRAU EN TRADUCCIÓ I INTERPRETACIÓ
Departament de Traducció i Comunicació

TÍTULO / TÍTOL

*Anàlisi contrastiva: l'estructura informativa i les
dislocacions a la dreta català – espanyol*

Autor/a: Arantxa Hernández Esteve

Tutor/a: Francisco José Raga Gimeno

Fecha de lectura/ Data de lectura: juny 2016

Resum

En aquest treball es realitzarà una anàlisi contrastiva de les dislocacions a la dreta en català i en espanyol. Per a dur a terme aquesta tasca, s'exposaran les característiques de l'estructura informativa d'ambdues llengües, i així entendre com funcionen les dislocacions a la dreta i si hi es presenten de la mateixa manera en català i en espanyol. Posteriorment, continuarem amb la part pràctica del treball. Analitzarem la novel·la *Jo confesso* i la seua traducció *Yo confieso* per veure com s'han adaptat les dislocacions i així confirmar les possibles diferències o similituds entre aquestes dues llengües. A més, posteriorment, ambdues versions de la novel·la les compararem amb les traduccions de quatre alumnes bilingües del Grau de

Traducció i Interpretació de la Universitat Jaume I, per comprovar si la coexistència d'ambdues llengües es reflecteix en les seues adaptacions. Per finalitzar, exposarem aquells punts que més ens han cridat l'atenció i les conclusions a les quals hem arribat.

Palabras clave/ Paraules clau: (5)

Lingüística contrastiva. Estructura informativa. Dislocació a la dreta. Català-Español. Anàlisi d'errors.

Índex

1. Introducció. Anàlisi contrastiva: l'estructura informativa i les dislocacions a la dreta català – espanyol	5
1. 1. Motivació	5
1.2. Estructura del treball	5
1.3. Corpus d'estudi	6
2. Marc teòric.....	6
2.1. Lingüística contrastiva.....	6
2.2. Característiques sintàctiques del català i l'espanyol.....	8
2.2.1. Català	8
2.2.2. Espanyol.....	8
2.3. L'estructura informativa.....	9
2.3.1. Tema i rema: Identificació.....	9
2.4. Dislocacions a l'esquerra i a la dreta	10
2.4.1. Català	10
2.4.2 Espanyol.....	11
2.5. La rematització	12
2.5.1. Català	12
2.5.2. Espanyol.....	12
2.6. La focalització.....	13
2.6.1. Català	13

2.6.2. Espanyol.....	13
2.7. La estructura prosòdica	14
2.7.1. Català	14
2.7.2. Espanyol.....	14
3. Anàlisi d'errors de les dislocacions a la dreta en <i>Jo confesso- Yo confieso</i>	16
3.1. Anàlisi de les traduccions publicades	16
3.2 Anàlisi de les propostes de traducció.....	18
4. Conclusió	20
5. Bibliografia.....	22
6. Annexos	24

1. Introducció. Anàlisi contrastiva: l'estructura informativa i les dislocacions a la dreta català – espanyol

1. 1. Motivació

Si cal buscar un motiu pel qual vaig decidir escollir aquest tema és clar: l'estima a la meua llengua.

Des de menuda, fins que vaig arribar a la universitat, mai havia pogut estudiar en català i, sens cap dubte, aquesta anava a ser una de les llengües que volia analitzar en el meu treball. Sempre he parlat en català a casa, al carrer i amb els amics, però el meu aprenentatge ha sigut en castellà. Quan vaig poder escollir, no ho vaig dubtar ni un moment. Des d'un principi, vaig ser conscient de la dificultat que suposava aquesta elecció i moltes han sigut les correccions. Aquesta disglòssia, la influència del castellà en català, i de vegades també a l'inrevés, és la responsable de nombroses errades i, en especial, calcs. Hom pensa que el castellà i el català són semblants, i no podem negar que algunes de les seues característiques demostren la seua genètica, però no som conscients de les nombroses diferències que hi existeixen entre ambdues llengües.

En aquest treball, farem una anàlisi detallada sobre les oracions i la seua estructura informativa. El meu objectiu és mostrar les diferències que existeixen entre el català i el espanyol, en particular, en les dislocacions a la dreta.

1.2. Estructura del treball

Aquest treball es divideix en distints punts: En primer lloc, explicarem breument què és la lingüística contrastiva. Posteriorment, tractarem les característiques sintàctiques més destacables del català i l'espanyol per poder entendre millor els següents punts. En el punt 3, parlarem de l'estructura informativa, que és el tema d'aquest treball, i com identificar el focus i el tema. A partir d'aquest punt, el treball canvia i en els següents apartats ens centrarem en les variacions de les estructures del català i de l'espanyol, explicant-ho d'una manera contrastiva: punt per punt parlarem del català i l'espanyol, d'aquells punts que se semblen o es diferencien més. Per últim, analitzarem el corpus d'estudi proposat per a comparar l'estructura informativa del català- espanyol: extret de la novel·la *Jo confesso*. Hi examinarem i comentarem les estructures més destacables amb tot allò que hem explicat en els punts anteriors. Posteriorment, compararem aquestes versions amb les propostes de traducció d'alguns

alumnes del Grau de Traducció i Interpretació de la Universitat Jaume I. Finalment, presentarem una breu conclusió i la bibliografia emprada.

1.3. Corpus d'estudi

En aquest treball, utilitzarem com a corpus d'estudi la novel·la de Jaume Cabré *Jo confesso* i la seua traducció *Yo confieso* de Concha Cardenoso Sáenz de Miera.

L'elecció d'aquest corpus ha estat motivada per un interès personal en la novel·la i l'autor.

A més, s'ha tingut en compte que calia buscar un obra amb un nombre considerable de pàgines per poder-hi buscar exemples, així doncs, vaig optar des del primer moment per aquest llibre. A més, la nostra anàlisi no sols compararà com s'ha resolt les dislocacions a la dreta en la traducció d'aquesta novel·la, sinó, a més, compararem les traduccions de quatre alumnes de 4rt de Traducció de la Universitat Jaume I (UJI). Amb aquestes dues anàlisis tenim dos objectius: en primer lloc, trobar les diferències que hi existeixen entre la novel·la original i la seua traducció, i veure amb claredat com s'han resolt, i com podríem resoldre, les dislocacions a la dreta del català en l'espanyol. I en segon lloc, comprovar si aquests quatre alumnes bilingües, però amb el català com a llengua habitual, saben traduir aquests tipus d'estructures correctament o cometen l'error de copiar estructures per la influència d'ambdues.

Per realitzar aquesta tasca, hem consultat diversos llibres i fonts electròniques, tot recollit a la bibliografia, i hem utilitzat el processador Microsoft Word per a redactar els diferents punts i realitzar les taules d'aquest treball.

2. Marc teòric

2.1. Lingüística contrastiva

La lingüística aplicada ha sigut l'encarregada, des dels seus inicis en 1940, de dur a terme la investigació del procés d'aprenentatge de les llengües:

El aprendizaje de una segunda lengua (L2) es el proceso por el que un individuo adquiere un nivel de competencia lingüística y comunicativa que le permit entrar en interacción con una comunidad lingüística que no es la suya propia (Santos, 1993: 118).

Aquesta disciplina provinent de la lingüística general ha desenvolupat diversos models d'aprenentatge mitjançant la lingüística contrastiva.

La lingüística contrastiva compara dos o més sistemes lingüístics amb l'objectiu d'establir i descriure les seues similituds i diferències. El seu objectiu és crear una gramàtica contrastiva amb la qual es puguen preveure i identificar els possibles errors

que es poden cometre dins del procés d'aprenentatge i la seua gravetat. Per a aconseguir aquest propòsit, utilitza dos models d'investigació: l'anàlisi contrastiva i l'anàlisi d'errors.

El análisis contrastivo (Lado,1957) pretende solucionar el aprendizaje de segundas lenguas, mediante la observación contrastiva, las implicaciones o "interferencias" que pueden existir entre los procesos de aprendizaje en la lengua materna y de las segundas lenguas. Porque si la lengua nativa del estudiante es comparada sistemáticamente con la segunda lengua que aprende, será relativamente fácil predecir errores y elaborar materiales pedagógicos adecuados; para ello sería preciso plantear la necesidad de contrastar dos gramáticas o, en un nivel menor de exigencia, atender únicamente a las diferencias lingüísticas entre ambas, explicitando las diferencias y similitudes entre la lengua materna (L1) y la segunda lengua (L2) (Santos:1993).

L'anàlisi d'errors presenta dos conceptes bàsics: el concepte d'interferència i d'interllengua.

La interferència és segons Santos (1993: 77): «el fenómeno que se produce cuando un individuo utiliza en una lengua meta un rasgo fonético, léxico, morfológico o sintáctico característico de su lengua nativa (L1).»

Per altra banda, Santos (1993: 79) defineix la Interllengua com: «un sistema lingüístico que utiliza el alumno para comunicarse y que contiene reglas de la L2, así como reglas de la lengua nativa y otras que no pertenecen ni a la primera ni a la segunda y que son propiamente idiosincrásicas.»

Com que l'anàlisi contrastiva no tenia en compte totes les possibilitats d'error, va sorgir l'anàlisi d'errors amb la intenció d'aconseguir un material didàctic efectiu i adequat.

Aquest tipus model d'investigació està íntimament lligat, a més d'a la pedagogia, a la traducció. Si prestem atenció, gràcies a l'anàlisi d'errors podem adquirir un manual lingüístic que ens serà d'ajuda per aconseguir una traducció de millor qualitat: serem conscients de les diferències existents de les dues llengües i, per tant, podrem aconseguir una millor traducció. Per aquest motiu, en aquest treball analitzarem i compararem l'estructura informativa del català i l'espanyol amb l'objectiu d'observar les seues diferències i similituds, i així ser conscients de les errades que podem cometre i que hem d'evitar.

2.2. Característiques sintàctiques del català i l'espanyol

2.2.1. Català

El català és una llengua d'ordre marcat, subjecte, verb, objecte (SVO). A més, aquesta llengua permet l'el·lipsi del subjecte. 1) *Ells, volen, tindre el premi.*

2) *Ells, el, volen.*

3) *El, volen.*

Però presenta dues peculiaritats: per una banda, el subjecte pot anar davant o darrere del verb; i per altra banda, la pronominalització dels complements verbals normalment van davant del verb i, així doncs, s'admet l'estructura OV. 4) *Fiquem la paella al foc.*

5) *La fiquem al foc.*

6) *Fiquem al foc.* (Quina cosa?)

7) *Hi fiquem la paella.* (Al foc)

El català és una llengua que permet l'el·lipsi del subjecte, però, en canvi, els complements verbals han d'estar explícits. Els pronoms sempre van davant del verb, posició preverbal (Borer, 1983), els clítics que no ocupen una posició sintàctica fixa es col·loquen just davant del verb per a indicar els següents aspectes: nombre, persona, gènere i cas. La presència d'aquests elements sols pot ser possible quan l'element substituït no està present.

8) *La posem la paella al foc*

9) *Hi posem la paella al foc*

10) *La hi fiquem la paella al foc*

2.2.2. Español

Pel que fa a l'espanyol, comparteix les anteriors característiques del català però, és més permissiva respecte a la seua sintaxi.

11) *Así se monta a caballo.* (VOS)

12) *Dos años tenía el perro.* (OVS)

13) *Pensó la señorita en acudir...* (VSO)

Durant el procés de modernització de la llengua, l'espanyol ha mantingut estructures de l'espanyol antic per expressar la informació. Així doncs, tot i que té un ordre marcat com el català (SVO), permet altres tipus de construccions. Per aquest motiu, diem que el català és més transparent en la seua partició de tema-remà, ja que

ampli, tot dependrà de la informació que responga. O en altres paraules, la pressuposició d'una assertió dependrà de la pregunta amb què està associada (Zubizarreta, 1999: 4225).

16) [*Jorge cenó pizza*].

A₁: Existe un x=un evento, x ocurrió.

A₂: El x (tal que x ocurrió)= Jorge cenó una pizza.

17) *Jorge [cenó pizza]*

A₁: Existe un x (x=un evento)= Jorge hizo x.

A₂: El x (tal que Jorge hizo algo).

18) *Jorge cenó [pizza]*

A₁: Existe un x (x=un objeto)= Jorge cenó x.

A₂: El x (tal que Jorge cenó x)= cenó una pizza.

El predicat és una mostra de la relació d'identitat entre la variable presentada per la pressuposició i el valor focal. Aquest tipus d'estructures mostra que un sintagma no pot funcionar al mateix temps de rema i tema, perquè el subjecte forma part del tema i el rema part del predicat.

Com hem dit anteriorment, el català és més transparent a l'hora d'establir el límit entre el tema o rema, també conegut com focus. L'espanyol no depèn de la sintaxi com el català, que necessita de les estructures dislocades, sinó que necessita de la prosòdia per a definir el tema i el rema (Leonetti, 2010: 339). Així doncs, cadascuna d'aquestes llengües utilitza distintes variacions per identificar aquests dos elements.

2.4. Dislocacions a l'esquerra i a la dreta

2.4.1. Català

La dislocació a l'esquerra, també coneguda com siniscolocació o tematització, és un fenomen molt recurrent en la sintaxi catalana. Consisteix en el desplaçament d'un element de l'oració a una posició perifèrica a l'esquerra.

Aquest fenomen, no presenta cap tipus d'informació argumental nova. Quan aquest element dislocat és un objecte o un complement circumstancial regit serà necessària la presència d'un clític dins del focus oracional.

La seua presència és obligatòria, ja que sense aquest les oracions esdevenen agramaticals. La seua presència confirma que la posició dels elements sinislocats és perifèrica, en altres paraules, és impossible la coexistència d'un complement i el seu

clíctic en la mateixa proposició de l'oració (Vallduví, 1998: 3). 19) *La moto, la vaig aparcar ahir.*

20) *El pastís, el vaig fer ahir.*

21) *Les cireres, les collirem demà.*

Dintre de les dislocacions, tant a l'esquerra com a la dreta, el nombre de constituents dislocats no té límit. Gràcies a la seua iterabilitat, podem dislocar tants elements com vulguem, sempre que emprem el clíctic corresponent en cada cas.

Una mostra determinant de la estructura sintàctica marcada del català és l'ús de vocatius com *xe* o *tio*. Aquests elements no poden situar-se entre els verbs i els complements però sí entre la proposició principal i la dislocació. Açò confirma que les dislocacions a la dreta estan fora del focus i en la major part dels casos, forma part del tema.

22) *Posa *xe la paella *xe al foc.*

23) *Posa-la al foc, xe, la paella.*

2.4.2 Espanyol

L'espanyol és una llengua que conté diverses estructures d'anteposició, i entre elles trobem estructures alienes al tema i al focus.

És el cas de les Anteposicions inductores de focus de polaritat (Leonetti, 2010: 342): se situen a l'esquerra de l'oració, conté un indefinit inicial, una entonació neutra i absència del clíctic corresponent.

24) *Algo debe comer.*

25) *Poco te puedo dar.*

26) *Mucho quieres conseguir.*

Aquest tipus de construccions no són possibles en català, no són idiomàtiques, tot i que els parlants fan ús d'elles per la coexistència de les dues llengües: 27) **Alguna cosa ha de menjar.*

28) **Poc et puc donar.*

29) **Molt vols aconseguir.*

Per altra banda, segons Zubizarreta (1999: 4234) hi existeixen dues construccions amb temes perifèrics a l'esquerra de l'oració: el tema vinculant i la dislocació a l'esquerra. La construcció con foco antepuesto se distingue de la dislocación a la izquierda (...) no sólo desde el punto de vista prosódico e interpretativo, sino también desde el punto de vista sintáctico. El objeto directo focalizado no admite estar reduplicado por un clíctico acusativo. En cambio, el objeto directo dislocado requiere obligatoriamente la presencia del clíctico acusativo. Sería el cas de:

30) *EL PAN (*lo) compró Marta.*

31) *El pan * (lo) compró Marta.*

Com podem observar, el tema vinculant no presenta cap tipus de canvi argumentatiu i la seua posició sempre es presenta a la perifèria esquerra de la matriu oracional. No existeix cap tipus de relació de dependència gramatical. En canvi, la dislocació a l'esquerra pot aparèixer en la matriu oracional o en la clàusula subordinada i presenta una dependència gramatical entre el tema i la seua posició.

En espanyol, algunes posicions poden funcionar com tema, és el cas de la posició perifèrica a l'esquerra.

32) *El perro, Ana lo adoptó en Valencia.*

33) *A una amiga, Marta la invitó a una copa.*

L'espanyol, com podem comprovar, necessita els seus clítics, ja que sense ells ocorreria el mateix que en català, mancaria el sentit. Les dislocacions a la esquerra són més pròpies del llenguatge formal i escrit, mentre que les dislocacions a la dreta són més freqüents en el llenguatge oral.

2.5. La rematització

2.5.1. Català

Una rematització és l'aparició en una posició màximament remàtica, és a dir, a l'extrem dret de la matriu oracional, d'un element que en l'ordre no marcat ocuparia una posició temàtica o menys remàtica. El propòsit pragmàtic és tractar aquest element com a rema, és a dir, considerar-lo informativament nou (Nogué, 2014).

34) *Agafe les pomes i les creïlles?*

35) *Vas massa carregada, les pomes les agafarà la teua germana.*

36) *#Vas massa carregada, la teua germana agafarà les pomes.*

L'oració (37) seria el context de (38) i (39). L'exemple (38) comprovem que es tracta d'una rematització i és totalment correcta, mentre que (39) no és correcta contextualment ja que no rematitza. Mantenir l'ordre no marcat en aquests casos dóna com a resultat oracions gramaticals però enunciats inadequats.

2.5.2. Espanyol

L'espanyol utilitza aquest tipus d'estructures de manera poc freqüent, tot i que són correctes des del punt de vista gramatical.

37) *¿Tienes tú la cámara, no?*

Les rematitzacions s'utilitzen amb més freqüència en situacions comunicatives on els dos, o més, interlocutors saben i coneixen bé allò que parlen. Per exemple, (40) respon a una circumstància determinada on el parlant assumeix que l'oient té la càmera o sap de quina càmera està parlant.

2.6. La focalització

2.6.1. Català

Una focalització consisteix en l'aparició al marge esquerre de l'oració d'un element que volem tractar com a nou i, a més, destacar-lo. Com es pot veure en els exemples, sovint la focalització també té una funció contrastiva. El rema, convertit en focus, queda, doncs, a l'esquerra de l'oració i el tema —i la resta de la matriu oracional, si és el cas—, a la dreta per marcar la frontera entre l'un i l'altre, en la llengua oral hi ha una inflexió entonativa clara i en l'escrit, una coma (Nogué, 2014). 38) *Agafe les pomes i les creïlles?*

39) *Vas massa carregada. LA TEUA GERMANA, agafarà les pomes.*

En aquest cas, la coma és necessària, ja que es tracta de subjectes focalitzats i seria un error suprimir-la.

Tot i que tant la tematització a l'esquerra com la focalització situen un element de la matriu oracional a l'esquerra de l'oració, aquestes dues estratègies es diferencien, des del punt de vista sintàctic, pel fet que la tematització a l'esquerra demana un pronom àton dins de la matriu oracional sempre que l'element tematitzat és pronominalitzable i la focalització, no. I des del punt de vista tipogràfic, pel fet que en l'escrit la tematització a l'esquerra no demana coma i la focalització, sí. Comparant els dos exemples següents es veu bé:

40) *A MADRID, he viscut.* (focalització)

41) *A Madrid hi he viscut.* (tematització a l'esquerra)

A més de la focalització sintàctica, en català oralment també podem focalitzar per mitjà de la prosòdia (amb una entonació emfàtica) i de la tipografia (per mitjà de la cursiva).

2.6.2. Espanyol

Com indica el Diccionario de términos de ELE del Instituto Cervantes:

En sintaxis y pragmática, la focalización consiste en destacar explícitamente un segmento del enunciado, que constituye el elemento informativo sobre el que se quiere llamar la atención del destinatario. La unidad destacada se denomina foco o relieve. El foco, por lo tanto, es una función informativa a disposición

del hablante, para dar énfasis a un constituyente del discurso, según los objetivos que persiga o las necesidades comunicativas de su interlocutor.

La focalització en espanyol, al igual que en català, pot realitzar-se mitjançant diferents recursos lingüístics. Aquest, ens mostre que l'espanyol està controlat per factors semàntics i pragmàtics.

Com en català, pot utilitzar la prosòdia per a recalcar l'element que és el focus de l'oració:

42) *Joan come PATATAS FRITAS.*

43) *PATATAS FRITAS, come Joan.* (Dislocació a l'esquerra)

44) *Fueron PATATAS FRITAS, lo que Joan comió.* (Estructures escindides)

45) *Joan comió también PATATAS FRITAS.* (Adverbis de focus: también, solo, hasta, incluso, etc.)

En aquests casos, sempre el focus es llegirà d'una manera contrastiva.

46) *Joan come patatas fritas.* (No una hamburguesa)

En el cas de les estructures escindides en la construcció de interrogatives parcials, el català és de les dues llengües la que permet aquest tipus d'estructura.

47) *¿*Dónde has dejado el coche?*

48) *On has deixat el cotxe?*

2.7. La estructura prosòdica

2.7.1. Català

La prosòdia en català està estretament vinculada amb la seua sintaxi, ja que la prominència tonal sempre recau sobre l'element final del focus i mai no recau sobre la part esquerra, sobre el tema. Fixem-nos als següents exemples:

49) *Posem la paella al FOC.*

50) *Hi posem la PAELLA, al foc.*

51) *L'hi POSEM, la paella al foc.*

Com podem observar a (52) l'accent recau a la posició final del focus, que és en aquest cas l'element final de la frase. Mentre que a (53) i (54) l'accent recau en la paraula abans de la dislocació.

2.7.2. Espanyol

«Ley de correspondencia entre foco y acento nuclear»: el constituyente marcado F debe contener el acento nuclear (Zubizarreta, 1999: 4240).

La llei de correspondència entre focus i accent nuclear, segons Zubizarreta (1999), indica que qualsevol frase que continga focus manifestarà accent neutre o emfàtic. Podem diferenciar entre dos tipus depenent de l'accent que permet identificar-los:

52) *¿Qué ocurrió?* [*F Raquel bebió un refresco.*] (**entonació neutra**-focus neutre)

53) *Raquel bebió* [*F un refresco.*] (*no un café*) (**entonació emfàtica**-focus contrastiu)

54) **RAQUEL** *bebió un refresco.* (**entonació emfàtica**-focus contrastiu)

La prosòdia és un element imprescindible per diferenciar entre tema i focus en castellà.

3. Anàlisi d'errors de les dislocacions a la dreta en *Jo confesso-Yo confieso*

Com hem indicat anteriorment, l'objecte d'estudi de la nostra anàlisi són les dislocacions a la dreta. En els punts anteriors, hem parlat sobre els aspectes més teòrics de l'estructura informativa del català i l'espanyol. Així doncs, en aquest apartat, continuarem amb la part pràctica del nostre treball: l'anàlisi contrastiva de les dislocacions a la dreta en oracions de la novel·la catalana *Jo confesso* de Jaume Cabré i la seua traducció en castellà *Yo confieso* per Concha Cardeñoso Sáenz de Miera. Per tal de realitzar aquesta tasca, hem seleccionat diferents oracions de la versió catalana que presenten dislocacions a la dreta i les hem comparades amb la seua versió traduïda, amb l'objectiu d'observar les diferències o similituds d'ambdues versions.

A més, posteriorment, analitzarem les traduccions de quatre alumnes de la línia en català del grau Traducció i Interpretació de la Universitat Jaume I. Aquests voluntaris, no han emprat cap diccionari ni han consultat cap font d'informació per a poder traduir les següents frases al castellà.

3.1. Anàlisi de les traduccions publicades

Podem comprovar en diversos exemples com les dislocacions a la dreta en català s'han traduït al castellà sense dislocar l'oració, però mantenint la mateixa estructura sintàctica. Ací destaquem uns exemples, podem observar que en (1) l'element dislocat és l'objecte directe, en (2) es disloca el subjecte i en (40) un complement circumstancial de mode:

- 1) *Per a què serveix, açò?*
¿Para qué sirve esto?
- 2) *Fa trenta o quaranta anys que ens vam conèixer, la Sara i jo.*
Hace treinta o cuarenta años que nos conocimos Sara y yo.
- 3) *Em va desafiar, en alemany.*
Me desafió en alemán.

Com hem explicat anteriorment, el català fa ús dels clítics en dislocacions a la dreta, com a l'esquerra, i en espanyol no es mantenen els de la dreta. Açò ocorre per la necessitat del català de mantenir tots els seus complements explícits perquè la seua sintaxi és més marcada que la de l'espanyol. Aquesta característica la podem comprovar en els següents casos:

- 4) *Com ho aprens, tot això?*
¿Cómo te enteras de todas esas cosas?
- 5) *Em sembla que encara no n'he parlat, d'en Bernat.*
Me parece que todavía no te he contado nada de Bernat.
- 6) *S'hi estava bé, a casa.*
Se estaba bien en casa.

Per altra banda, s'hi presenten casos en els que la versió en espanyol no manté la dislocació a la dreta però, a més, canvia la seua estructura sintàctica:

- 7) *Som_v a Roma_{cc}, tots dos_s?*
¿Estamos_v los dos_s en Roma_{cc}?

En l'exemple (7), es disloca el subjecte i la versió original en català presenta l'estructura verb-complement. En castellà, en canvi, la dislocació desapareix i mostra una estructura sintàctica diferent: verb-subjecte-complement (VSX). Aquesta estructura no seria correcta al català, ja que resulta idiomàtica. En canvi, en les oracions (8) i (9), ambdues canvien d'una estructura verb-complement amb subjecte dislocat, a subjecte-verb-complement (SVX) en espanyol. Aquesta estructura seria correcta en català:

- 8) *És_v meu_{atr}, el gioello_s.*
El gioello_s es_v mio_{atri}.
- 9) *Fa_v temps que és mort_{cd}, Fray Nicolau_s.*
Fray Nicolau_s murió_v hace mucho tiempo_{cc}.

Un dels altres recursos traductològics que s'ha utilitzat és la reformulació. Si ens fixem en (10), (11), i (12), l'entonació varia en ambdues llengües per la posició dels elements sintàctics. Així doncs, cap dels següents manté purament el mateix sentit, el focus en castellà és d'estructura més ampla que el català, fixem-nos-en:

- 10) *Feia anys que durava, la cosa.*
Llevaban muchos años así.
- 11) *Que és idiota, la vida.*
Qué idiota es la vida.
- 12) *Fan un flan sensacional, aquí.*
El flan es sensacional.

Per finalitzar, caldria destacar l'omissió de la dislocació en espanyol. Abans parlàvem que el castellà elidia la coma i el clíctic de la estructura, però en mantenia els

elements. En alguns casos, hi trobem que directament l'element o els elements dislocats s'han suprimit:

13) *No ho formulava així, jo, però quasi.*

No lo formulaba con esas palabras, pero casi.

14) *Què t'he fet, jo, ara?*

¿Qué te he hecho yo?

15) *No caurà, això?*

¿No se caerá?

Així doncs, per a concloure, dels exemples extrets, en un 59% dels casos s'ha seguit la mateixa estructura en castellà, amb l'única variació que s'ha eliminat el clíctic. Per altra banda, un 33% de les oracions s'han reformulat, en les quals el focus s'ha traslladat i en un 8% la dislocació, i els seus elements, s'han omès.

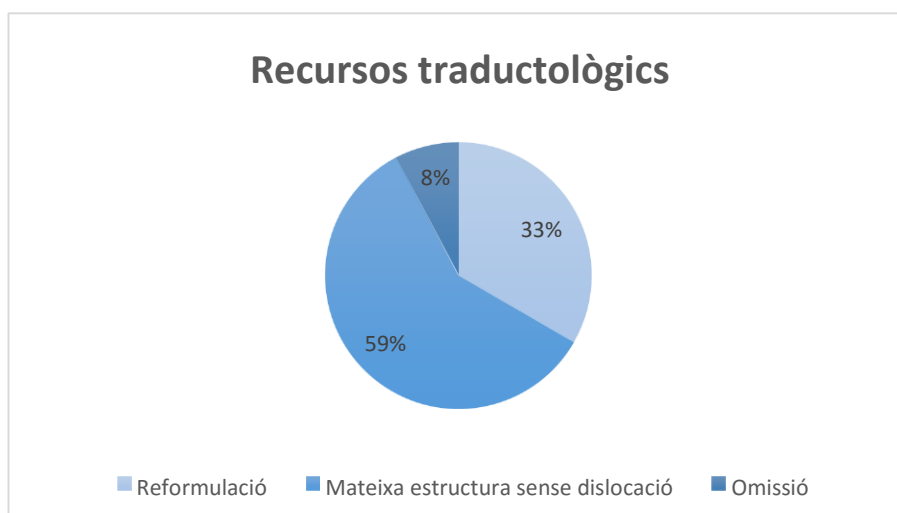

Figura 1: Recursos traductològics

3.2 Anàlisi de les propostes de traducció

A continuació, ens centrarem en les propostes que han realitzat els alumnes de Traducció. Els quatre tenen en comú que tots utilitzen el català tant en el seu dia a dia, com en el seu treball. S'ha buscat un perfil de persona bilingüe, que pugui utilitzar tant l'espanyol com el català. Aquesta elecció té com a objectiu comprovar si els alumnes bilingües, que se suposa que tenen un nivell alt per a poder diferenciar les característiques de cadascuna, són capaços d'identificar i traduir al castellà les dislocacions a la dreta.

Així doncs, destacaré els punts que més m'han cridat l'atenció.

En primer lloc, cal destacar que els alumnes 2, 3 i 4, en nombroses ocasions mantenen l'estructura de l'oració però eliminem la estructura dislocada. Quan aquests

voluntaris observaren les frases, la seua primera reacció fou que no eren correctes o que eren molt complicades. Així doncs, la seua decisió es basava en què es tractava d'un error que calia eliminar en la versió traduïda:

1) *Què hi fas, aquí, perdent el temps?*

¿Qué haces aquí perdiendo el tiempo?

Proposta: *¿Qué haces aquí perdiendo el tiempo?*

2) *Què et diran, a casa?*

¿Qué te dirán en casa?

Proposta: *¿Qué te diran en casa?*

3) *Em va desafiar, en alemany.*

Me desafió en alemán.

Proposta: *Me desafió en alemán.*

Per altra banda, l'alumna 1, manté en moltes ocasions les comes en la mateixa posició dislocada i, inclús, utilitza clítics en espanyol:

4) *Som a Roma, tots dos?*

Alumna 1: *¿Estamos en Roma, los dos?*

5) *Què et diran, a casa?*

Alumna 1: *¿Qué te diran, en casa?*

6) *Per a què serveix, això?*

Alumna 1: *¿Para qué sirve, eso?*

7) *Em sembla que encara no n'he parlat, d'en Bernat.*

Alumna 1: *Me parece que todavía no he hablado de él, de Bernat.*

Podem observar que tres dels nostres alumnes han solucionat els seus dubtes amb l'eliminació de la dislocació, mentre que una ha optat per mantindre l'estructura dislocada, excepte en els següents casos. Podem comprovar que tots quatre, en les oracions on el subjecte s'ha dislocat, han optat per eliminar la estructura de la dislocació i col·locar l'element en la seua posició sintàctica idiomàtica, aquesta decisió ha sigut motivada pel coneixement de l'estructura sintàctica pròpia de l'espanyol: 8) *És meu, el gioiello.*

El gioiello es mío.

Proposta: *El gioiello es mío.*

També, podem comprovar que, alguns d'ells, no han eliminat la informació que conté la estructura dislocada. I com a (10), l'estructura dislocada la situen en el lloc

sintàctic corresponent de l'espanyol, tot i que, com ja sabem, l'estructura de l'espanyol és menys marcada que la del català, vegem-ne amb els següents exemples:

9) *No caurà, això?*

¿No se caerà?

Propostes: *¿No se caerá eso?*

10) *Fan un flan sensacional, aquí.*

El flan es sensacional.

Propostes: *Aquí hacen un flan sensacional aquí.*

Per últim, un dels punts que també m'han cridat l'atenció és que en els casos en els quals hem comentat que l'espanyol reformulava i perdia part del seu sentit, ells han traduït els texts d'una manera més pròxima al català:

11) *Aquella declaració de principis, m'havia complagut.*

Me gustó esa declaración de principios.

Proposta: *Aquella declaración de principios me había complacido.*

4. Conclusió

Després de realitzar ambdues anàlisi, em done compte de diferents aspectes: en primer lloc, la comparació de les dues novel·les, m'ha fet adonar-me de les diferències que existeixen entre les nostres dues llengües maternes. Tots sabem molts conceptes de sintaxi i morfologia, però a nivell pragmàtic o semàntic tenim una gran carència. Durant la carrera, hem cursat lingüística però, aplicada a la traducció i, diguem-ne, d'una manera general. Cal nomenar que en el nostre cas, no es tracta d'un procés d'aprenentatge de l'espanyol, sinó, és una de les dues llengües que utilitzem dia a dia i caldria tindre cura per a saber diferenciar d'una a l'altra. A aquesta conclusió he arribat gràcies a les propostes dels meus companys i posteriors comparacions amb les versions oficials. Des d'un primer moment, tots pensaven que les oracions tenien errades i tot es tractava d'una carència d'informació sobre l'estructura informativa de les dues llengües. En molts casos resultava fàcil traduir les oracions a l'espanyol perquè llevaven la coma, però els dubtes seguien allí.

En segon lloc, m'agradaria destacar la importància de la lingüística contrastiva en la nostra tasca com traductors. Com he dit anteriorment, és una àrea totalment desconeguda per molts estudiants. La lingüística contrastiva està íntimament relacionada amb l'aprenentatge de llengües però també en la seua traducció, perquè si sabem totes

les diferències i similituds entre dues llengües, sabrem evitar les possibles errades i obtindre una traducció de qualitat. Així doncs, ens facilita la tasca de traduir i ens proporciona un coneixement que ens permetran no cometre cap errada. En aquest cas, de l'espanyol i el català, és de gran utilitat, ja que el nostre bilingüisme és, en part, culpable de moltes errades en les nostres traduccions.

He de reconèixer que aquest treball suposava una certa dificultat a tractar-se d'un tema del qual no havíem parlat massa a les aules. Però gràcies a ell, he après diferències de pragmàtica, sintaxi, semàntica, entre altres, entre el català i l'espanyol, i que sens cap dubte, seran d'ajuda per a les meues pròximes traduccions i en el meu dia a dia.

5. Bibliografia

- BELLORO, V.A. (2011). «La estructura informativa» en R. MAIRAL, L. GUERRERO i GONZÁLEZ VERGARA (eds.) *El funcionalismo de la teoría lingüística. La Gramática del Papel y la Referencia. Introducción, avances y aplicaciones*, Madrid. p. 1-14. Universidad Autónoma de Querétaro. Recuperat el 25 de març http://valeriabelloro.weebly.com/uploads/2/6/7/3/2673125/2011.belloroen_prensala_estructura_informativa_2xhoja.pdf.
- BLÁZQUEZ ORTIGOSA, A. (2010). «La lingüística contrastiva como método de enseñanza en el aula de inglés» a *Innovación y experiencias educativas*, 36, Granada. p.1-8. Consultat el 5 de maig de http://www.csic-sif.es/andalucia/modules/mod_ense/revista/pdf/Numero_36/ANTONIO_BLAZQUEZ_ORTIGOSA_02.pdf.
- CENTRO VIRTUAL CERVANTES. (1997). *Diccionario de términos clave de ELE*. [En línea] Madrid, Instituto Cervantes.[Consulta: 4 d'abril de 2016 de http://cvc.cervantes.es/ensenanza/biblioteca_ele/diccio_ele/diccionario/linguisticaaplicada.htm]
- LEONETTI, M. (2010). «La expresión de la estructura informativa en la sintaxis: un parámetro de variación en las lenguas románicas». *Romanistisches Jahrbuch*, 61, 338-355. Extret el 15 de desembre de 2015 de http://www3.uah.es/leonetti/papers/Expresion_estructura_%20inf_sintaxis.pdf
- NOGUÉ SERRANO, N. (2014). «Què és, això del tema i el rema?» a *En altres paraules* [en línea] s.f. [Consulta: 25 de maig de 2016]. Disponible a: <http://en-altresparaules.blogspot.com.es/2014/03/que-es-aixo-del-tema-i-el-rema.html>
- PIÑEL, R. i C. MORENO, (1994). «La lingüística contrastiva y el análisis de errores en la enseñanza del espanyol a alumnos de lengua materna alemana» a MONTESA PEYDRÓ, S. i P. GOMIS BLANCO (eds.). *Tendencias actuales en la enseñanza del espanyol como lengua extranjera I: Actas del quinto congreso internacional de ASELE*, Málaga, Centro Virtual Cervantes. p. 119-126. Recuperat el 3 de maig de 2016 de http://cvc.cervantes.es/ensenanza/biblioteca_ele/asele/pdf/05/05_0117.pdf.
- PIUNER, C. (2000). «Estructura informativa y atribución» a *Onomázein*, 5, Santiago de Chile, p. 153-166.
- QUEREDA RODRÍGUEZ-NAVARRO, L. i J. SANTANA LARIO. «Lingüística contrastiva» en *Lingüística de contrastes inglés-español* [en línea] s.f. [Consulta: 22 de març 2016] Disponible a: <http://www.ugr.es/~aideli/Welcome.html>. SANTOS GARGALLO, I. (1993). *Análisis contrastivo, análisis de errores e interlengua en el marco de la lingüística contrastiva*. Madrid: Síntesis.
- SEDANO, M. (2013). «La dislocación a la derecha en el español escrito» a POTWOSKI, K. (ed.) *Spanish in Context*, 10, John Benajmins, p. 30-52.
- VALLDUVÍ, E. (1993). *The Informational Component*. (Tesi doctoral). University of Pennsylvania, 3401 Walnut Street, Suite 400C Philadelphia, PA 19104-6228.
- VALLDUVÍ, E. (1998). «La dislocació del verb en català» a *Col·loqui d'Estudis Catalans a Nord-Amèrica*, 9, Barcelona. p.1-16. Consultat el 5 de maig de <https://portal.upf.edu/documents/2983731/3019795/2001-nacs9-txt.pdf/c2a63775-15f9-4147-b1b9-b8698b095ed6>

ZUBIZARRETA, M. (1999). «Las funciones informativas: tema y foco». *Gramática descriptiva de la lengua espanyola*. University of Southern California. p.4215-4244

6. Annexos

Graella 1: Versions publicades *Jo confesso* i *Yo confieso*

Català	Espanyol
Som a Roma, tots dos?	¿Estamos los dos en Roma?
Com ho aprens, tot això?	¿Cómo te enteras de todas esas cosas?
És meu, el gioiello.	El gioiello es mío.
Què et diran, a casa?	¿Qué te dirán en casa?
Per a què serveix, això?	¿Para qué sirve eso?
Ara veig que hi vaig anar molt poques vegades, a remenar a la botiga.	Ahora tengo la impresión de haber estado pocas veces en la tienda revolviendo las cosas
Fa temps que és mort, fray Nicolau.	Fray Nicolau murió hace mucho tiempo.
M'agradava, la Cecília, quan s'enfilava.	Me gustaba ver a Cecília enfadada.
No m'ha agradat mai, dibuixar, perquè no en sé.	Nunca me ha gustado el dibujo porque se me da fatal.
No ho formulava així, jo, però quasi.	No lo formulaba con esas palabras, però casi.
No hi vam anar mai, al Tibidabo, ni cap matí ni cap tarda de diumenge.	Nunca fuimos al Tibidabo, ningún Domingo, ni por la mañana ni por la tarde.
Què hi fas, aquí, perdent el temps?	¿Qué haces aquí perdiendo el tiempo?
Em sembla que encara no n'he parlat, d'en Bernat.	Me parece que todavía no te he contado nada de Bernat.
Que és idiota, la vida.	Qué idiota es la vida.
N'havia vist tants, en dificultats.	Había visto a tantos en dificultades...
Joan, mira què té, el nen.	Joan, mira lo que tiene el niño.

I l'accent, raríssim.	Y tenía un acento rarísimo.
Feia anys que durava, la cosa.	Llevaban muchos años así.
I tots n'anem tips, de la cançó.	Y estamos todos hartos de la cantinela.
Mira com ens hem basquejat, la teva mare i jo.	Ya ves, con lo que nos hemos esforzado tu madre y yo.
L'error o la vacil·lació hi són, en l'intèrpret.	El error y la vacilación son inseparables del intérprete.
Fa trenta o quaranta anys que ens vam conèixer, la Sara i jo.	Hace treinta o cuarenta años que nos conocimos Sara y yo.
S'hi estava bé, a casa.	Se estaba bien en casa.
Què t'he fet, jo, ara?	¿Qué te he hecho yo?
T'ha agradat, la pel·li?	¿Te ha gustado la peli?
T'he explicat com és, la Tecla?	¿Te he contado cómo es Tecla?
M'agrada molt, el lloc	Me gusta mucho el sitio.
No caurà, això?	¿No se caerá?
De què és va morir, la Trullons?	¿De qué murió la Trullons?
No sabem qui és, aquest Jaume Malla.	Ignoramos quién puede ser ese tal Jaume Malla.
M'havia complagut, aquella declaració de principis.	Me gustó esa declaración de principios.
Què hi diu, en Max?	¿Qué dice Max de éste?
No t'ho va explicar, la Sara?	¿No te lo contó Sara?
Fan un flan sensacional, aquí.	El flan es sensacional.
Vas dir-me tu, un dia.	Me dijiste un día.
Tu no saps què hi tinc, aquí dintre.	Qué sabrás tú que me pasa aquí dentro.
M'agrada, aquesta noia.	Me gusta esta chica.

Em va desafiar, en alemany.	Me desafió en alemán.
-----------------------------	-----------------------

Graella 2: Versions publicades i propostes de traducció de *Jo confesso* i *Yo confieso*

Versió CAT <i>Jo confesso</i>	Alumna 1	Alumna 2	Alumne 3	Alumna 4	Traducció CAT>ESP
Som a Roma, tots dos?	¿Estamos en Roma, los dos?	¿Ambos estamos en Roma?	¿Estamos los dos en Roma?	¿Los dos estamos en Roma?	¿Estamos los dos en Roma?
Com ho aprens, tot això?	¿Cómo aprendes todo eso?	Todo eso ¿cómo lo aprendes?	¿Cómo aprendes todo eso?	Todo eso, ¿cómo lo aprendes?	¿Cómo te enteras de todas esas cosas?
És meu, el gioiello.	Es mío, el <i>gioiello</i> .	El gioiello es mío.	El gioiello es mío.	El gioiello es mío.	El gioiello es mío.
Què et diran, a casa?	¿Qué te dirán, en casa?	¿Qué te dirán en casa?	¿Qué te dirán en casa?	¿Qué te dirán en casa?	¿Qué te dirán en casa?
Per a què serveix, això?	¿Para qué sirve, eso?	¿Eso para qué sirve?	¿Para qué sirve eso?	¿Eso para qué sirve?	¿Para qué sirve eso?
Ara veig que hi vaig anar molt poques vegades, a remenar a la botiga.	Ahora veo que fui muy pocas veces, a revolver en la cocina.	Ahora veo que fui muy pocas veces a revolver a la tienda.	Ahora veo que fui muy pocas veces a revolver cosas a la tienda.	Ahora veo que fui muy pocas veces a remover a la tienda.	Ahora tengo la impresión de haber estado pocas veces en la tienda revolviendo las cosas
Fa temps que és mort, fray Nicolau.	Hace tiempo que está muerto, fray Nicolau.	Fray Nicolau hace tiempo que se murió.	Hace tiempo que fray Nicolau murió.	Hace tiempo que fray Nicolau está muerto.	Fray Nicolau murió hace mucho tiempo.
M'agradava, la Cecília, quan s'enfilava.	Me gustaba, Cecília, cuando se subía por las paredes.	Me gustaba Cecilia cuando se exaltaba.	Me gustaba Cecilia cuando se enfadaba.	Me gustaba Cecilia cuando se encaramaba.	Me gustaba ver a Cecília enfadada.

No m'ha agradat mai, dibuixar, perquè no en sé.	Nunca me ha gustado, dibujar, porque nunca lo he	Nunca me ha gustado dibujar porque no sé hacerlo.	Nunca me ha gustado dibujar, porque no sé.	No me ha gustado nunca dibujar, porque no sé.	Nunca me ha gustado el dibujo porque se me da fatal.
--	--	---	--	---	---

	sabido hacer.				
No ho formulava així, jo, però quasi.	No lo formulaba así, yo, pero casi.	Yo, así, no lo formulaba pero casi.	Yo no lo formulaba así, però casi.	Yo no lo formulaba así, pero casi.	No lo formulaba con esas palabras, però casi.
No hi vam anar mai, al Tibidabo, ni cap matí ni cap tarda de diumenge.	Nunca fuimos allí, al Tibidabo, ni ninguna mañana ni ninguna tarde de domingo.	Al Tibidabo no fuimos nunca, ni ninguna mañana, ni ninguna tarde de domingo.	Nunca fuimos al Tibidabo, ninguna mañana ni ninguna tarde de domingo.	No fuimos nunca al Tibidabo, ni domingos por la mañana ni por la tarde.	Nunca fuimos al Tibidabo, ningún Domingo, ni por la mañana ni por la tarde.
Què hi fas, aquí, perdent el temps?	¿Qué haces, aquí, perdiendo el tiempo?	¿Qué haces aquí perdiendo el tiempo?	¿Qué haces aquí perdiendo el tiempo?	¿Qué haces aquí perdiendo el tiempo?	¿Qué haces aquí perdiendo el tiempo?
Em sembla que encara no n'he parlat, d'en Bernat.	Me parece que todavía no he hablado de él, de Bernat.	Me parece que todavía no hemos hablado de Bernat.	Creo que aún no he hablado de Bernat.	Creo que todavía no he hablado de Bernat.	Me parece que todavía no te he contado nada de Bernat.
Que és idiota, la vida.	Que es idiota, la vida.	Qué idiota que és la vida.	Qué idiota es la vida.	Mira que la vida es idiota.	Qué idiota es la vida.
N'havia vist tants, en dificultats.	Había visto tantos así, con dificultades.	Había visto a tantos en dificultades.	Había visto a tantos en dificultades.	Había visto tantos en dificultades.	Había visto a tantos en dificultades...

Joan, mira què té, el nen.	Joan, mira qué tiene, el niño.	Joan, mira qué tiene el niño.	Joan, mira qué tiene el niño.	Joan, mira qué tiene el niño.	Joan, mira lo que tiene el niño.
Feia anys que durava, la cosa.	Hacía años que duraba, la cosa.	Hacía años que la cosa duraba.	Hacía años que duraba la cosa.	Hacía años que duraba el asunto.	Llevaban muchos años así.
I tots n'anem tips, de la cançó.	Y todos estamos hartos de ella, de la canción.	Y de la canción todos estamos hartos.	Y todos estamos cansados de la canción.	Y todos estamos hartos de la canción.	Y estamos todos hartos de la cantinela.

Mira com ens hem basquejat, la teva mare i jo.	Mira como nos hemos preocupado, tu madre y yo.	Mira cómo tu madre y yo nos hemos preocupado.	Mira cómo nos hemos preocupado tu madre y yo.	Mira qué preocupadas estábamos tu madre y yo.	Ya ves, con lo que nos hemos esforzado tu madre y yo.
L'error o la vacil·lació hi són, en l'interpret.	El error o la vacilación están ahí, en el intérprete.	El error o la vacilación se encuentran en el intérprete.	El error o la vacilación están en el intérprete.	El error y la vacilación se encuentran en el intérprete.	El error y la vacilación son inseparables del intérprete.
Fa trenta o quaranta anys que ens vam conèixer, la Sara i jo.	Hace treinta o cuarenta años que nos conocimos, Sara y yo.	Hace treinta o cuarenta años que Sara y yo nos conocimos.	Hace treinta o cuarenta años que Sara y yo nos conocimos.	Sara y yo hace treinta o cuarenta años que nos conocimos.	Hace treinta o cuarenta años que nos conocimos Sara y yo.
S'hi estava bé, a casa.	Se estaba bien allí, en casa.	En casa se estaba bien.	Se estaba bien en casa.	Se estaba bien en casa.	Se estaba bien en casa.
Què t'he fet, jo, ara?	¿Qué te he hecho yo, ahora?	¿Qué te he hecho yo ahora?	¿Qué te he hecho yo ahora?	¿Qué te he hecho yo ahora?	¿Qué te he hecho yo?
T'ha agradat, la pel·li?	¿Te ha gustado, la peli?	¿Te ha gustado la peli?	¿Te ha gustado la peli?	¿Te ha gustado la peli?	¿Te ha gustado la peli?
T'he explicat com és, la Tecla?	¿Te he explicado cómo es, la Tecla?	¿Te he explicado cómo es Tecla?	¿Te he explicado cómo es Tecla?	¿Te he explicado cómo es Tecla?	¿Te he contado cómo es Tecla?

M'agrada molt, el lloc	Me gusta mucho, el sitio.	El lugar me gusta mucho.	Me gusta mucho el lugar.	Me gusta mucho el sitio.	Me gusta mucho el sitio.
No caurà, això?	¿No caerá, eso?	¿Eso no se caerá?	No caerá eso?	¿No caerá?	¿No se caerá?
De què és va morir, la Trullons?	¿De qué murió, Trullons?	¿La Trullons de qué murió?	¿De qué murió la Trullols?	¿De qué murió Trullons?	¿De qué murió la Trullons?
No sabem qui és, aquest Jaume Malla.	No sabemos quién es, este Jaume Malla.	No sabemos quién es el tal Jaume Malla.	No sabemos quién es este Jaume Malla.	No sabemos quién es ese Jaume Malla.	Ignoramos quién puede ser ese tal Jaume Malla.
M'havia complagut, aquella declaració de principis.	Me había complacido, aquella declaración de principios.	Aquella declaración de principios me había complacido.	Me complació aquella declaración de principios.	Aquella declaración de principios me había complacido.	Me gustó esa declaración de principios.
Què hi diu, en Max?	¿Qué dice, Max?	¿Max qué dice?	¿Qué dice Max sobre eso?	¿Qué opina Max?	¿Qué dice Max de éste?
No t'ho va explicar, la Sara?	¿No te lo explicó, Sara?	¿Sara no te lo explicó?	¿No te lo explicó Sara?	¿No te lo explicó Sara?	¿No te lo contó Sara?
Fan un flan sensacional, aquí.	Preparan un flan sensacional, aquí.	Aquí preparan un flan sensacional.	Aquí hacen un flan sensacional.	Aquí hacen un flan sensacional.	El flan es sensacional.
Vas dir-me tu, un dia.	Me dijiste tú, un día.	Un día me lo dijiste tú.	Me dijiste tú un día.	Me dijiste tú un día.	Me dijiste un día.
Tu no saps què hi tinc, aquí dintre.	Tú no sabes lo que tengo aquí, aquí dentro.	Tú no sabes qué tengo aquí dentro.	Tú no sabes qué tengo aquí dentro.	Tú no sabes qué tengo aquí dentro.	Qué sabrás tú que me pasa aquí dentro.
M'agrada, aquesta noia.	Me gusta, esta chica.	Esta chica me gusta.	Me gusta esta chica.	Esta chica me gusta.	Me gusta esta chica.
Em va desafiar, en alemany.	Me desafió, en alemán.	Me desafió en alemán.	Me desafió en alemán.	Me desafió en alemán.	Me desafió en alemán.

Gràfic 1: Percentatges dels recursos traductològics empleats

